

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/30/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2615200802
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2615200802.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Trnava v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu JUDr. Daša Kontríková a Mgr. Renáta Gavalcová vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, dieťa rodičov: Mgr. Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/X, L., zastúpená advokátkou: JUDr. Agata Džačovská, so sídlom Hviezdoslavova 315, Senica a G. E., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXXX/X, L., toho času bytom T. XXX, R. G., zastúpený advokátom: Mgr. Milan Trylč, PhD., so sídlom J. Kráľa 738/12, Senica, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu v Senici č. k. 2P/2/ 2015 - 49 zo dňa 26. marca 2015 v časti určenia výživného a v časti na začiatku určenia vyživovacej povinnosti a v časti dlžného výživného takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa v napadnutej časti, v časti výživného, v časti určenia začiatku vyživovacej povinnosti a v časti dlžného výživného p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloletého G. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a rozhodol, že otec je povinný platiť výživné na maloletého G. v sume 130,- € mesačne, s účinnosťou od 04.02.2015. Výživné je z r o č n é vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Nedoplatok otca na zročnom výživnom za čas od 04.02.2015 do 31.3.2015 v sume 130,- € je otec povinný matke zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd aj upravil styk otca s maloletým G. E., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párnny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 16.00 hod., každú stredu párnny aj nepárnny týždeň od 14.00 hod. do 17.00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať ho v určenom čase otcovi v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný dieťa vrátiť riadne a včas matke v mieste bydliska dieťaťa. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia vyplýva, že z vykonaného dokazovania a zisteného stavu vecí súd vyvodil ten právny záver, že návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému G. bol podaný dôvodne. V konaní mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu od októbra 2014 nežijú, kedy otec z vlastnej vôle opustil spoločnú domácnosť, a keďže sa potom rodičia na úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nedohodli, obrátila sa matka maloletého s návrhom na súd. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o dieťa,

a tiež kolízny opatrovník odporučil zveriť dieťa matke, súd maloletého G. zveril do matkinej osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o výživovacu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu, súd pri rozhodovaní o jej výške bral do úvahy zárobkové možnosti oboch rodičov, t.j. matky, ktorá je toho času na rizikovitom tehotenstve, čiže nepoberá žiaden príjem, iba prídavky na jedno dieťa v sume 23,52 € mesačne a príjem otca v sume 870,- € mesačne. Súd má za to, že výživné na maloletého G. v sume 130,- € mesačne je primerané odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a finančným možnostiam rodičov. Súd mal tiež preukázané, že otec dieťaťa sa o maloletého zaujíma, stretáva sa s ním každý týždeň, platí výživného na maloletého G. v sume 200,- € mesačne, z čoho 130,- € platí výživné na syna a 70,- € platí ako príspevok na výživu rozvedenej manželky. Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého G. sumou 130,- € mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletým G. súd zohľadnil návrh matky, ktorá styk otca s G. nežiadala upraviť, ako i návrh otca, ktorý žiadal presne vymedziť čas stretávania sa so synom. Súdu sa javí ako spravodlivé a najmä v záujme maloletého dieťaťa, aby bol styk otca s maloletým upravený, avšak voľnejšie, ako to navrhoval otec, a preto súd upravil styk otca s maloletým G. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 16.00 hod., každú stredu párny aj nepárny týždeň od 14.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať ho v určenom čase otcovi v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný dieťa vrátiť riadne a včas matke v mieste bydliska dieťaťa. Súd určil výživné otca na maloletého G. s účinnosťou od 4.2.2015. Vzhľadom na spätnú účinnosť stanovenia výživného otcovi vznikol nedoplatok iba za mesiac február 2015 vo výške 130,- €, nakoľko za marec 2015 výživné v sume 130,- € zaplatil. Súd zároveň určil otcovi zaplatiť tento nedoplatok v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, pretože súd prejednával vec v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka prostredníctvom svojej zástupkyne. Poukázala, že nesúhlasí s výživným a s určením s účinnosťou od 4. 2. 2015, pretože odišiel otec zo spoločnej domácnosti 27. 10. 2014. Aj v minulosti sa tak stalo a vrátil sa a tak sa to môže stať aj teraz. Z toho do dôvodu aj keď otec žiadnym spôsobom neprispieval na výdavky domácnosť, ani nijako neprispieva na výživu maloletého, čakala na otca dieťaťa preto návrh podala 04.02.2015, čo však neznamená, že otec nemá prispievať na výživu aj mesiacoch november, december 2014 a január 2015 sám otec udáva na ústrižkoch výživné na syna a poslal 200 euro ako sa rodičia na výživnom dohodli neobstojí ani tvrdenie otca, že tu zahrnuté výživné na manželku, rodičia sa dohodli na výživnom 200 euro na maloletého. Preto žiadala, aby súd zaviazal otca uhradiť výživné aj za mesiac november, september 2014 vo výške 200 eur mesačne a zmeniť tak rozsudok platiť výživné vo výške 200 euro mesačne.

Vyjadrenie k odvolaniu podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Nesúhlasil s podaným odvolaním pretože súd, keď uložil povinnosť platiť výživné 130 euro tak sa jednalo o výživné na syna a sám uhrádza 200 euro aj s výživným na matku dieťaťa, matka si je vedomá konečného rozhodnutia o svedčí aj fakt, že 28. 10. 2014 vybrala zo spoločného účtu v E. E. uložené peniaze vo výške 3000 eur a teraz má k dispozícii úspory vo výške 16 000 euro, pretože urobila aj výber 13 000 eur z účtu v D. R.. nie je nedôvodný návrh matky občania výživného pred podaním návrhom pred 4. 2. 2015, pretože matka mala v dispozícii finančné prostriedky na výživu syna, od 28. 10. 2014 do 3. 2. 2014 neexistovali žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, ktoré by jej bránili podaním návrhu na úpravu práv povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu . podľa názoru otca suma 130 eur spolu s rodinnými prídavkami a vyživovacou povinnosťou matky je primeraná potrebám maloletého dieťaťa. V konaní 7 C/69/2015 pred Okresným súdom v Senici sa domáha matka priznania výživného manželke 150 eur. Je pravda, že posielal 200 euro mesačne ale vzhľadom na to, že bola matka na rizikovitom tehotenstve sa otec domnieval že má nižší príjem. Ukázalo sa, že matka riadne pracuje jej pracovný úväzok nie skrátenej nedosahuje nižší príjem preto prispieva na výživu maloletého 130 euro. Žiadal vecne správny rozsudok súdu 1. stupňa potvrdiť.

Vyjadrenie k odvolaniu matky podala a jej kolízny opatrovník ktorým poukázal na to, že žiadajú vyhovieť odvolaniu matky pretože otec na výživu maloletého začal prispievať do 23.01.2015 sumou 200 euro mesačne, zo spoločnej domácnosti odišiel 27. 10. 2014, za mesiac november a december 2014 výživné neplati.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou (§ 201 § 204 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania postupom podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., pretože zistil, že rozhodnutie súdu 1. stupňa je vecne správne.

Podľa § 77 ods.1 Zák. o rod. právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prípade konaní začínajúcich sa len na návrh to znamená, že ak navrhovateľ tvrdí, že podmienky na určenie vyživovacej povinnosti existovali už pred doručením návrhu na súd, tieto podmienky sa posudzujú ku dňu začatia konania. Znenie "len odo dňa začatia konania" znamená, že výživné nemožno priznať od skoršieho dátumu, nie je však vylúčené priznať ho od neskoršieho termínu, ako je dátum začatia konania. V návrhu treba uviesť, odkedy sa výživné požaduje. Pokiaľ by navrhovateľ žiadal výživné od neskoršieho termínu, ako je deň začatia konania, súd bude skúmať, či podmienky na priznanie výživného už boli splnené v čase rozhodovania súdu, inak žalobu ako predčasne podanú zamietne. Pokiaľ návrh dôjde súdu v priebehu mesiaca a sú splnené podmienky na priznanie výživného, za tento mesiac súd prizná alikvótnu sumu určeného mesačného výživného, keďže niet zákonného podkladu na priznanie výživného od prvého dňa toho mesiaca alebo mesiaca nasledujúceho po doručení návrhu na súd. Ak súd zistí, že podmienky na priznanie výživného sú splnené k neskoršiemu časovému okamihu, než bol navrhovaný, výživné prizná od tohto neskoršieho termínu a vo zvyšku návrh zamietne (rovnako v prípade, ak navrhovateľ žiadal výživné aj za čas pred začatím konania), keďže súd sa musí vysporiadať s celým predmetom konania, ktorým je viazaný. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh, alebo z úradnej povinnosti. Súd v týchto prípadoch nie je viazaný návrhom, sám musí určiť začiatok, kedy povinný prestal platiť výživné, alebo ho platil v obmedzenej miere. Pri určovaní výživného za minulé obdobie súd zisťuje, aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, prihliada na už poskytnuté plnenia, poskytovanie bývania, osobnej starostlivosti a hodnotí aj ďalšie zákonné kritériá. Súd posudzuje skutočný stav, aký existoval v minulosti. V tejto časti neplatí, čo sme uviedli k opakujúcim sa dávkam splatným v budúcnosti. Na takto určené výživné (t.j. tzv. zameškané výživné) sa nevzťahuje možnosť zmeny rozhodnutia z dôvodu neskoršej zmeny pomerov. Takáto úprava platila podľa predchádzajúcej právnej úpravy. Nový zákon doplnil do normatívneho textu podmienku existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pri existencii ktorých platí to, čo sme uviedli v predchádzajúcom odseku. Podľa dôvodovej správy zákonodarcu k tejto zmene viedla úvaha o potrebe zamedzenia špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa. Sprísňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné (s ich existenciou sa musí súd vysporiadať v odôvodnení rozsudku), účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Dôvody hodné osobitného zreteľa bude treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Výnimočným dôvodom nebude uvádzaná neznalosť možnosti uplatňovať si výživné. Obdobne to bude v praxi sa často vyskytujúcich prípadoch, keď medzi rodičmi dôjde k osobným konfliktom a tento inštitút využívajú ako formu osobnej pomsty a snahy vyťažiť od druhej strany najvyššiu možnú sumu, neraz aj bez ohľadu na skutočné záujmy dieťaťa. Relevantným dôvodom by mohol byť zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť nárok, konanie, ktoré má znaky trestného činu spočívajúce v bránení uplatnenia nároku na výživné (vyhrážky, násilie).

V predmetnej veci však neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa prečo priznať výživné pred podaním návrhu. Matka žiadne relevantné dôvody prečo si takýto návrh nepodala skôr nezdôvodnila. Jej tvrdenie, že otec sa pri opustení domácnosti do domácnosti opätovne vráti a že ho čakala a preto návrh nepodala, to však len odvolací súd vyhodnocuje tak, že nie sú dôvodmi osobitného zreteľa, prečo priznať výživné skôr ako bol návrh podaný. Matka si mohol takýto návrh podať kedykoľvek pred januárom 2015, ale si ho nepodala.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V ďalšej časti, čo sa týka určenia výšky výživného sa odvolací súd stotožňuje so správnym odôvodnením súdu I. stupňa v rozhodnutí a poukazuje naň s poukazom na uvedené ust. § 219 ods. 2) O.s.p. Prvostupňový súd v tomto smere vykonal riadne dokazovanie, aby zistil reálne možnosti a schopnosti oboch rodičov, potreby mal. dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zák. o rod.) a tak jednotlivo a súhrne (§ 132 O.s.p.) vyhodnotil dôkazy. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že vec správne právne právne posúdil a podriadil pod aplikáciu daných ustanovení Zákona o rodine. Preto bolo rozhodnutie v napadnutej časti potvrdené podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.